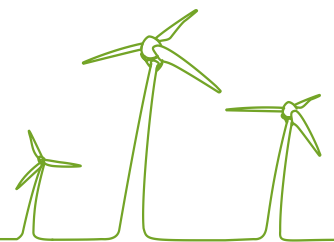

Kristinestad

DELGENERALPLAN FÖR LAPPFJÄRDS VIND- KRAFTSPARK

Bemötanden till utlåtanden och anmärkningar

29.4.2015

Innehåll

1	NTM-centralen i Södra Österbotten	1
2	Österbottens förbund	5
3	Österbottens museum	8
4	Bötom kommunstyrelse	9
5	Fingrid Oyj / Mika Penttilä	9
6	Österbottens räddningsverk	10
7	Västkustens miljöenhet.....	13
8	Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab / Raimo Nummela	15
9	EPV Tuulivoima Oy / Frans Liski	16
10	Sydbottens Natur och Miljö r.f. / Carl-Anders Lundberg	17
11	Lars-Erik Lundmark	22
12	Paul Enlund.....	25
13	Vivan och Henry Danielsson	26
14	Nina Rosenback-Holmström och Ingmar Rosenback	27
15	Nina Nyholm	28
16	Flera underskrifter	29

29.4.2015

Delgeneralplan för Lappfjärds vindkraftspark

1 NTM-centralen i Södra Österbotten

Utlåtandets huvudpunkt

1. Kontaktmyndigheten har avgett ett utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen 14.6.2013 (Dnr EPOELY/17/07.04/2012). Under planförandet har det hållits myndighetsmöten 5.4.2013, 23.5.2014 och 18.9.2014 samt ett arbetsmöte 27.6.2014.
2. NTM-centralen i Södra Österbotten har 3.10.2013 avgett ett utlåtande om Natura-bedömningen till etappplansplan II för Österbotten. I sitt utlåtande konstaterar NTM-centralen att de norra delarna av Ömossa-Norrvikens område (där Lappfjärds planeringsområde ligger) bör strykas ur landskapsplanen på grund av områdets konsekvenser för fåglarna. Utgångspunkten för NTM-centralens utlåtande är att alla områden som ingår i landskapsplanen ska förverkligas. Av denna orsak har NTM-centralen ansett att vissa områden måste strykas från landskapsplanen pga. samkonsekvenserna.
3. Vid myndighetssamråd om Lappfjärds delgeneralplan har NTM-centralen även tagit upp utlåtandet om landskapsplanens Natura-bedömning och konstaterat att delgeneralplanen för vindkraft i Lappfjärd inte kan genomföras.
4. Med beaktande av vad som framförts tidigare i de myndighetssamråd och det arbetsmöte som berör delgeneralplanen för vindkraft i Lappfjärd anser NTM-centralen i Södra Österbotten fortfarande att delgeneralplanen för vindkraft i Lappfjärd inte kan genomföras.

Bemötande:

1. Till kännedom.
2. I samband med beredningen av delgeneralplanerna för Lappfjärds och den närliggande Lakiakangas vindkraftsparkprojekt har bedömningsförfarandet utförts enligt lagen om miljökonsekvensbedömning (468/1994) (senare "MKB-förfarande"), och som en del av den gjordes även en Natura 2000-behovsprövning. Bedömningsbeskrivningen färdigställdes i december 2012. NTM-centralen har avgett ett mycket positivt utlåtande om bedömningsbeskrivningen 14.6.2013. NTM-centralen har efter att ha hört Forststyrelsen fattat ett beslut om att det inte behövs en Natura-bedömning enligt § 65 i naturvårdslagen för Lappfjärds vindkraftsprojekt (Dnr EPOELY/17/07.04/2012).

I samband med utarbetandet av etappplansplan II för Österbotten gav NTM-centralen ett utlåtande om planens Natura-konsekvensbedömning 3.10.2013, där NTM-centralen föreslog att flera områden ska strykas ur planen av orsaker som har att göra med konsekvenser för fåglar. I planen som godkänts av landskapsfullmäktige har tre av de områden som NTM-centralen hänvisat till strukits (Gillermossen, Blaxnäs och Sidlandet).

NTM-centralen har inte inlämnat något besvär mot etappplansplan II för Österbotten och har i sitt utlåtande till miljöministeriet 1.9.2014 inte längre framfört att områdena bör strykas från planen eller på annat sätt ansett att planen strider mot lagen. NTM-centralen har däremot hänvisat till sitt tidigare utlåtande och konstate-

29.4.2015

rat att den norra delen av Ömossa-Norrviken och sex övriga områden som anvisats som vindkraftsområden som "de mest kritiska områdena med tanke på konsekvenser som riktas till Natura 2000-områdenas naturvärden (i synnerhet havsörn samt flyttande och rastande fåglar)".

En Natura 2000-behovsprövning har redan gjorts i den norra delen av Ömossa-Norrviken. NTM-centralen anser att den inte är tillräcklig:

Behovet av en Natura-bedömning för den norra delen av Ömossa-Norrvikens område har undersökts i MKB-förfarandet i samband med delgeneralplaneringen för Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsprojekt. Som en del av MKB-förfarandet utarbetades en Natura-behovsprövning av FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy.

I behovsprövningen bedömdes projektets konsekvenser för uppfyllandet av de skyddsmål som framförts i skyddsprogrammet och om projektet avsevärt försämrar de naturvärden som står som grund för att de Natura-områden som ligger på influensområdet har utvalts till nätverket av skyddsområden. I Natura-behovsprövningen bedömdes att en Natura-bedömning inte är nödvändig på området. Genomförandet av vindkraftsparkerna har enligt behovsprövningen endast orsakat högst små och lindriga konsekvenser för områdena. Projektet medför inga konsekvenser alls för Natura-områdenas sammanhållighet.

NTM-centralen ansåg i sitt utlåtande om MKB-beskrivningen 14.6.2013 att projektet sannolikt inte försvagar naturvärdena för Natura-områdena. NTM-centralen ansåg dessutom att MKB-beskrivningen i sin helhet är exceptionellt omfattande och att satsningar har gjorts på naturutredningarna. NTM-centralen konstaterade att det inte finns något behov för Natura-bedömning enligt § 65 i naturvårdslagen (20.12.1996/1096) när det gäller projekten.

Syftet med att NTM-centralen avger ett utlåtande var att försäkra sig om att bedömningen har skett på rätt sätt och att MKB-förfarandet inte strider mot naturvårdslagen. Ifall NTM-centralen hade ansett att det finns brister i Natura-bedömningen borde NTM-centralen med stöd av § 65 mom. 3 i naturvårdslagen vidta åtgärder för att rätta till frågan. NTM-centralen har inte heller senare konstaterat att bedömningen av Natura-konsekvenserna eller naturkonsekvenserna i allmänhet av Lappfjärds och Lakiakangas projekt skulle ha varit felaktiga.

Enligt § 1 i markanvändnings- och byggförordningen (10.9.1999/895) bör planens konsekvenser bedömas med beaktande av tidigare utredningar och andra faktorer som påverkar behovet av utredningar. Enligt förarbetena i markanvändnings- och bygglagen är det vid planläggning ändamålsenligt att utnyttja konsekvensbedömningar som gjorts i samband med andra förfaranden.

Placeringen av ett vindkraftsområde i den norra delen av Ömossa - Norrviken medför inga negativa konsekvenser för fåglar:

NTM-centralen har i sitt utlåtande motiverat de försvagade naturvärdena på Natura-områdena med konsekvenser som riktas till flyttfåglar. Dessa konsekvenser har utretts redan tidigare i de ovan nämnda utredningarna och enligt NTM-centralens nya utlåtanden medför projektet inte heller några betydande konsekvenser för någon fågelart.

29.4.2015

NTM-centralen har 14.6.2013 ansett att de utredningar av fågelbeståndet som gjorts i samband med MKB-förfarandet för Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsprojekt är mycket omfattande. Enligt NTM-centralens utlåtande har det även fästs särskild uppmärksamhet vid skyddsmässigt värdefulla arter i utredningarna. NTM-centralen konstaterade att

- Utredningarna av fågelbeståndet är välgjorda och att de ger en tydlig bild av det lokala flyttfågelbeståndet.
- De arter som är kända som benägna för risker med tanke på vindkraft eller arter som representerar någon viss värdefull livsmiljö har beaktats på ändamålsenligt sätt i bedömningen.
- De metoder som använts samt tidpunkterna för kartläggningarna och uppföljningarna är korrekta och således ger även resultaten rätt bild av fågelarterna och deras häckning på området.

NTM-centralen har inte heller i sina senare utlåtanden ansett att landskapsplanens vindkraftsområden medför några betydande konsekvenser för någon av de fågelarter som förekommer på Natura-områdena. Däremot har NTM-centralen när det gäller vissa arter bedömt att konsekvensen är högst måttlig, vilket innebär att projektet sannolikt inte utgör något hinder för att arten ska bevaras på området. Den norra delen av Ömossa-Norrvikens vindkraftsområde har ansetts medföra måttliga konsekvenser endast för storlommens födoflygrutter. I samband med den Natura-behovsprövning som gjorts i samband med MKB-förfarandet har konsekvenserna däremot inte ansetts överskrida tröskeln för en Natura-bedömning.

NTM-centralen har i sina utlåtanden framfört att det finns en kollisionsrisk när det gäller vissa fågelarter. Kollisionsrisken har dock modellerats noggrannare i Natura-behovsprövningen i samband med MKB-förfarandet än i den matematiska modell som utnyttjats i landskapsplanens Natura-bedömning. I Natura-behovsprövningen har konsekvenserna av kollisionsrisken bedömts som små även när det gäller sädgås. Sädgåsen är den art som är mest utsatt för kollisionsrisken.

När det gäller fiskgjusen som NTM-centralen tagit upp i sitt utlåtande 3.10.2013 konstateras det i Natura-behovsprövningen att fiskgjusens flygrutt går på den västra sidan av Lappfjärds vindkraftspark och att fågeln inte behöver flyga genom vindkraftsparken. NTM-centralen har i sitt utlåtande 14.6.2013 fäst uppmärksamhet endast vid det fiskgjusbo som ligger på 900 meters avstånd från det närmaste kraftverket i Lakiakangas vindkraftspark, vilket inte har någon större betydelse för Lappfjärdsprojektet och Ömossa-Norrvikens område. Fiskgjusboet i fråga ligger på cirka 7 kilometers avstånd från det närmaste kraftverket i Lappfjärds vindkraftspark. På Lappfjärdsområden finns inga fiskgjus- eller havsörnsbon.

I samband med osäkerhetsbedömningen i MKB-förfarandet har kollisionsrisken inte ansetts vara betydande. Största delen av de skyddade fågelarterna rör sig enligt bedömningen inte i någon större utsträckning på området eftersom de med tanke på sina födomiljöer är bundna till de omgivande våtmarkerna. Överlag har vindkraftsparkernas eventuella konsekvenser när det gäller kollisioner för de arter som ingår i Natura-områdets skyddsmotiveringar bedömts vara små och obetydande med tanke på helheten. Orsaken till detta är bland annat att huvudflyttrutterna ligger närmare kusten.

29.4.2015

I behovsprövningen för den Natura-bedömning som utarbetats i samband med MKB-förfarandet har man gått igenom metoder med hjälp av vilka de konsekvenser som riktas till fågelarterna kan lindras. Till dessa hör till exempel att tidvis stanna kraftverk på sådana områden där man observerar att vissa arter rör sig och utsätts för en risk att kollidera med kraftverken. Eftersom användningen av kraftverken kan regleras genom myndighetsbestämmelser som berör användningen av vindkraftsparken kan ovan nämnda skyddseffekt uppnås i samband med planläggnings- och tillståndsprocesser senare i projektet.

De risker för fåglar som beskrivits av NTM-centralen har således utretts tillräckligt redan tidigare och det finns ingen orsak att stryka den norra delen av Ömossa-Norrviden ur planen.

Natura-bedömningen i etappplansplanen har gjorts utifrån utkastet till landskapsplanen i ett skede då Lappfjärdsprojektet redan har framskridit långt och då omfattande utredningar har gjorts för projektet. I landskapsplanens utredning har man inte använt material från projektspecifika naturutredningar när det gäller detta område och den områdesenhet som varit mål för landskapsplanens bedömning motsvarar inte planområdet.

En bedömning som gjorts på högre nivå styr beaktandet av de riskfaktorer som konstaterats i noggrannare utredningar och projektplanering. Bedömningen efterföljer försiktighetsprincipen i synnerhet då det inte finns tillgång till tillräckliga uppgifter. Under det planeringsarbete som siktar mot planen har det gjorts omfattande naturutredningar utifrån vilka det har gjorts noggrannare bedömningar av vindkraftsområdets konsekvenser. Projektområdet har även ändrats utifrån utredningarna, vilket ytterligare har minskat den risk för negativa konsekvenser som projektet medför. Planområdets konsekvenser för Natura-områdena och deras artbestånd bedöms högst som lindriga och samkonsekvenserna med de projekt som pågått under bedömningen bedöms som högst lindriga för Natura-områdena och deras artbestånd.

Under punkt 11.2.4 *Delgeneralplanens förhållande till etappplansplanens Natura-bedömning* redogörs i detalj för förhållandet mellan de väsentliga resultaten av landskapsplanens Natura-bedömning och resultaten av de noggrannare utredningarna och bedömningen samt skillnaderna mellan de områden som har bedömts.

Vindkraftsområdenas eventuella samkonsekvenser ger inte skäl till att studera frågan på annat sätt:

NTM-centralen har i sitt utlåtande betonat att i synnerhet vindkraftsprojektens samkonsekvenser ska beaktas. Lappfjärds och Lakiakangas projekt har aktualiserats avsevärt tidigare än många projekt vars områden har anvisats som vindkraftsområden i landskapsplanen. En allmän europeisk praxis är att bedömningen i projekt som påbörjats senare bör beakta projekt som redan pågår.

Samkonsekvenserna av Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsparker tillsammans med de omgivande vindkraftsparkerna och andra funktioner har bedömts redan i samband med MKB-förfarandet och Natura-behovsprövningen i MKB. I sitt utlåtande om bedömningsbeskrivningen har NTM-centralen inte sett några brister eller problem i bedömningen av samkonsekvenserna.

29.4.2015

Samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark har i planbeskrivningen bedömts tillsammans med Lakiakangas och Ömossa vindkraftsprojekt. Det var inte motiverat att jämföra samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark (t.ex. elövering) med andra projekt i området eftersom de projekt so godkännts på området endast är delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark och delgeneralplanerna för Lakiakangas I och Lakiakangas II vindkraftsparker. Lakiakangas I godkändes av Storå kommunfullmäktige 16.12.2013 och av Bötom kommunfullmäktige 10.6.2014. Delgeneralplanen för Lakiakangas II vindkraftspark godkändes av Storå kommunfullmäktige 2.3.2015. Delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark fastställdes delvis 2013 och delgeneralplanen för Lakiakangas I vindkraftspark (Storå) behandlas som bäst i högsta förvaltningsdomstolen.

Det bör beaktas att alla områden som anvisats som vindkraftsområden nödvändigtvis inte kommer att genomföras. När det gäller området för etapplandskapsplan 2 för Österbotten är det enligt min uppfattning omöjligt att vindkraftsprojekt som pågår i olika utvecklingskedan skulle genomföras. Detta beror redan på de begränsningar som ställs av elnätet i Finland. Ett scenario där man antar att alla vindparksprojekt i området ska genomföras är med andra ord helt teoretiskt.

De synpunkter som NTM-centralen framfört i MKB-förfarandet skapar förtroendeskydd:

Enligt § 6 i förvaltningslagen (6.6.2003/434) bör en myndighet i sin verksamhet beakta en persons förväntningar och trygga dem. En privatperson bör kunna lita på att myndighetens verksamhet inte plötsligt eller åtminstone inte i efterhand ändras till den del som förändringen riktas till personens rätt eller intresse på ett begränsat eller på annat sätt negativt sätt.

Då NTM-centralen avgett sitt utlåtande om MKB-beskrivningen för Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsparker och Natura-behovsprövning har det uppstått en motiverad och legitim rätt för CPC Finland Oy att anta att projektet följer naturvårdslagen och att det är möjligt att genomföra projektet. NTM-centralen borde ha efterföljt sin tidigare tolkningslinje ifall det inte funnits lagbaserade motiveringar till att ändra den. NTM-centralen har inte framfört några motiveringar till sin ändring av linje.

3. Till kännedom.

4. Till kännedom.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

2 Österbottens förbund

Utlåtandets huvudpunkt:

1. Österbottens förbund meddelar att landskapsplanen och etapplandskapsplan II för Österbotten beskrivs rätt i delgeneralplanens beskrivning.

29.4.2015

2. ÖF meddelar att förbundet inledde en utredning av de planerade vindkraftsprojekten och om anslutningen av dem till stamnätet i slutet av år 2014. Utredningen torde bli färdig under hösten 2015.
3. ÖF konstaterar att delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark är välgjord.
4. ÖF meddelar att de sammanlagda konsekvenserna av det enhetliga område av vindkraftsparker som bildas i Kristinestad, Närpes, Satakunta och Södra Österbotten bör beaktas i planeringen av vindkraftsområdena.
5. ÖF påpekar att det finns ett behov av samarbete mellan vindkraftsprojekten.
6. Enligt Österbottens förbund lämpar sig Lappfjärds vindkraftsområde väl för vindkraftsproduktion av regional betydelse och den stämmer överens med etappplansplan II.

Bemötande:

1. Antecknas till kännedom.
2. Antecknas till kännedom.
3. Antecknas till kännedom.
4. Antecknas till kännedom. Samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark har i planbeskrivningen bedömts tillsammans med Lakiakangas och Ömossa vindkraftsprojekt. Det har inte motiverat att jämföra samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark (t.ex. elövering) med andra projekt i området eftersom de projekt so godkänts på området endast är delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark och delgeneralplanerna för Lakiakangas I och Lakiakangas II vindkraftsparker. Lakiakangas I godkändes av Storå kommunfullmäktige 16.12.2013 och av Bötom kommunfullmäktige 10.6.2014. Delgeneralplanen för Lakiakangas II vindkraftspark godkändes av Storå kommunfullmäktige 2.3.2015. Delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark fastställdes delvis 2013 och delgeneralplanen för Lakiakangas I vindkraftspark (Storå) behandlas som bäst i högsta förvaltningsdomstolen.

Delgeneralplanen för Uttermossa vindkraftspark och delgeneralplanen för Mikonkeidas vindkraftspark har varit i utkastsskedet vid utarbetandet av Lappfjärds vindkraftspark. Projektet har i det skedet varit mycket osäkra (bl.a. i fråga om kraftverkens placering och antal), och därför har det inte varit ändamålsenligt att jämföra projektet i Lappfjärd med dessa projekt. Näromgivningens projekt är fortfarande mycket osäkra på grund av projektens olika skeden. Då projektet är i MKB- eller utkastsskedet kan samkonsekvenserna inte bedömas noggrant eftersom det slutliga innehållet för kommande delgeneralplaner inte är kända i det här skedet.

Tulkintamme mukaan osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset on arvioitu MRL 9 §:n edellyttämällä tavalla sekä tulkintamme mukaan osayleiskaava täyttää MRL 39 §:ssä ja 77b §:ssä säädetyt osayleiskaavan sisältövaatimukset.

5. Antecknas till kännedom.
6. Antecknas till kännedom.

29.4.2015

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

29.4.2015

3 Österbottens museum

Utlåtandets huvudpunkt:

1. Om punkt 11.6 i planbeskrivningen om beaktandet av MKB-myndighetens utlåtande i planläggningen konstaterar museet om punkten *fornlämningar* att Österbottens museum vid myndighetssamrådet framförde preciseringar som har beaktats planhandlingarna. I slutet av den planbestämmelse som berör fornlämningar borde man ännu tillägga en sista mening som klargör undersökningsplikten enligt samrådets protokoll.
2. Vid ett mål som till exempel omfattar flera separata objekt, som ligger under jorden eller som på annat sätt kräver mera omfattande skydd och kräver en områdesreservering borde beteckningen 73 med turkos färg, fornminnesområde SM, införas på plankartan tillsammans med följande bestämmelse:

Fornminnesområde. Ett område med fasta fornlämningar vilka är fredade genom lagen om fornminnen (295/63). Vid åtgärder och planer på området bör förfaras enligt vad som stipuleras i lagen om fornminnen. För åtgärder och planer på området och ifall rådande markanvändning i näromgivningen förändras ska på förhand i god tid Museiverket eller landskapsmuseet kontaktas.

Muinaismuistoalue. Alue jolla sijaitsee muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäänöksiä. Aluetta koskevissa toimenpiteissä ja suunnitelmissa menetellään, kuten muinaismuistolaissa on säädetty. Aluetta koskevista toimenpiteistä tai suunnitelmista tai sen lähiympäristön maankäyttötavan muuttuessa on hyvissä ajoin etukäteen kuultava Museovirastoa tai maakuntamuseota.

3. Beteckning nummer 86, fornminnesobjekt sm, dvs. en turkos kvadrat, tillämpas i fall där beteckningen på grund av plankartans skala skulle täcka en liten fornlämning, till exempel en tät stensättningsgrupp, ett fredat område. Om det faktiskt endast finns ett objekt, till exempel en tjärdal, lyder bestämmelsen enligt följande:

Fornminnesobjekt. En fast fornlämning som är fredad genom lagen om fornminnen (295/63). Vid åtgärder och planer på fornlämningen bör förfaras enligt vad som stipuleras i lagen om fornminnen. För åtgärder och planer på fornlämningen och ifall rådande markanvändning i näromgivningen förändras ska på förhand i god tid Museiverket eller landskapsmuseet kontaktas.

Muinaismuistokohde. Muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Muinaisjäänöstä koskevissa toimenpiteissä ja suunnitelmissa menetellään, kuten muinaismuistolaissa on säädetty. Muinaisjäänöstä koskevista toimenpiteistä tai suunnitelmista tai sen lähiympäristön maankäyttötavan muuttuessa on hyvissä ajoin etukäteen kuultava Museovirastoa tai maakuntamuseota.

4. Museiverket är tydligt av annan åsikt än landskapsförbundet när det gäller områdets lämplighet för vindkraftsutbyggnad.

Bemötande:

1. Planbeskrivningen revideras på föreslaget sätt.

29.4.2015

2. De beteckningar som framförts i planen granskas när det gäller fornlämningar innan planen godkänns. Revideringarna i fråga är små och ändrar inte plankartans innehåll.
3. De beteckningar som framförts i planen granskas när det gäller fornlämningar innan planen godkänns. Revideringarna i fråga är små och ändrar inte plankartans innehåll.
4. Antecknas till kännedom.

Effekt på plankartan:

Beteckningarna för sm-områdena ändras på förslaget sätt.

4 Bötom kommunstyrelse**Utlåtandets huvudpunkt:**

1. Inga anmärkningar om delgeneralplaneförslaget.

Bemötande:

1. Antecknas till kännedom.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

5 Fingrid Oyj / Mika Penttilä**Utlåtandets huvudpunkt:**

1. Inga anmärkningar om delgeneralplaneförslaget.

Bemötande:

1. Antecknas till kännedom.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

29.4.2015

6 Österbottens räddningsverk

Utlåtandets huvudpunkt:

1. Meddelar att utgångspunkten är att vindkraftsverken bör placeras på minst 600 meters avstånd från bosättningen.
2. När det gäller vägarna i vindkraftsparken bör det beaktas att det finns två vägar eller möjlighet till genomfart med tanke på olyckssituationer till området. Med tanke på vägar bör det även beaktas att det finns tillräckligt med mötesplatser längs huvudvägarna bl.a. för att utryckningsfordon ska kunna parkera. På så sätt undviker man trafikstockning längs vägen under olyckssituationen. Huvudvägarna bör finnas på ett tryggt avstånd från själva kraftverksenheter.
3. Kring kraftverksenheter bör det anläggas en zon med brandsäker beläggning (på minst 25 meter radie) med tanke på eventuella eldsvådor.
4. Vindkraftsparken och dess vindkraftsenheter bör vara tydligt skyltade med tanke på eventuella olyckssituationer.
5. Allmänhetens vistelse på området bör begränsas och man bör meddela om faror med tillräckliga åtgärder.
6. På området bör man beakta möjligheten av is som slungas ut från kraftverken. För detta bör man kräva en separat plan eller utredning av vindkraftsbolagen beträffande faroområden samt om hur den fara som orsakas av is till exempel markeras i terrängen.
7. För att trygga tillgången till släckningsvatten på området bör man ordna fungerande och lättillgängliga källor för släckningsvatten.
8. Räddningsverket påminner om verksamhetsutövarens, byggnadsägarens och förvaltarens skyldigheter att beakta säkerhetsfrågor på området och för byggnader/konstruktioner som uppförs där i enlighet med tredje kapitlet i räddningslagen (379/2011).
9. Även oljeolyckor bör beaktas.

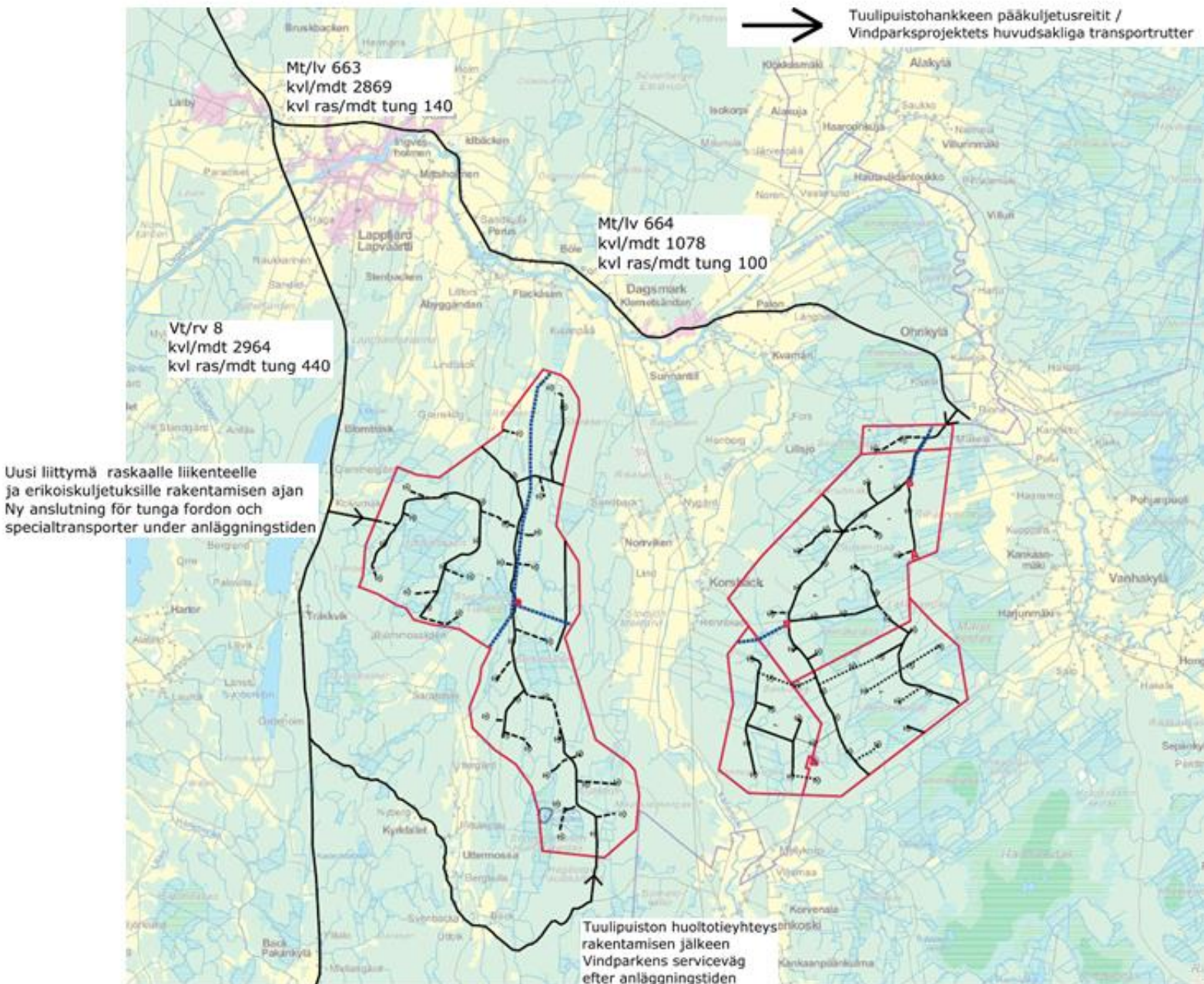
Bemötande:

1. Kraftverken i delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark ligger på över 600 meters avstånd från bosättningen.

Skyddsavståndet för vindkraftverken har inte fastställts entydligt till något visst avstånd. Utifrån de utredningar som gjorts i planförslagsskedet framkom inga sådana anmärkningar att minimiavståndet borde vara större än de praxis som vanligtvis tillämpas. Den vanligen tillämpade avståndet fastställs i delgeneralplanen för vindkraft ofta som resultat av modelleringen av decibelgränser i bullermodelleringen samt som gränser för ljuseffekter i skuggningsmodelleringen (ca 8 h/a) ifall andra orsaker inte framkommer. Beaktansvärt i denna fråga är att den gräns som fastställts för ljuseffekter (cirka 8 h/a) inte är en officiell bestämelse utan en praxis som tillämpas i Finland från fall till fall i samband med bedömningen.

29.4.2015

2. Lappfjärds vindkraftspark har flera infartsanslutningar till nätverket av förbindelsevägar. Vindkraftsparkens transporter riktas till projektområdet via riksväg 8. Transporterna under byggnadstiden riktas till området via riksväg 8 på den västra sidan av Lappfjärd och via anslutningen till projektområdets vägnät. På den södra sidan av projektområdet finns en annan anslutning till området. I norr finns en tredje och fjärde anslutning till området via Granskog och Storåsen. I bilden nedan presenteras planområdets trafiknät som ingått i MKB-bedömningen; projektets huvudtransportleder och trafikvolym.

3. Vindkraftverken och deras fundament placeras på resningsområdet och därför är den yta som krävs för byggandet av ett enskilt vindkraftverk samma som res-

29.4.2015

ningsområdets yta. Vegetationen måste röjas på ett cirka 0,8 ha stort område, på en del av området kan vegetationen lämnas kvar. Efter byggandet behöver vegetationen inte röjas kring vindkraftverket utan den får återställas. Vindkraftverken och deras omgivning sköts enligt anvisningen "Brandsäkerhet vid vindkraftverk" som utarbetats av Räddningsbranschens centralorganisation SPEK (CFPA-E No 22:2012 F).

4. Ärendet har antecknats och tillsänds projektaktören till kännedom.
5. Under byggandet kommer offentlighetens möjligheter att röra sig på byggnadsområdena att begränsas och det kommer att meddelas om faror med tillräckliga åtgärder. Det har inte fastställts några officiella skyddsavstånd för vindkraftverk under driftstiden. Utgångspunkten är att det inte finns skäl att begränsa möjligheterna att röra sig i närheten av ett vindkraftverk.

Vindkraftsparken kommer inte att inhägnas med staket med undantag av de elstationer som byggs på området. Under vindkraftsparkens driftstid kan nätet av byggnads- och servicevägar användas av markägarna. Under denna tid kan man också röra sig fritt i vindkraftsparkens område.

Det finns endast lite information om olyckor som orsakats av vindkraftverk. Detta beror på att det skett mycket få olyckor i förhållande till kraftverkens antal. Bland annat enligt Sveriges miljödomstols beslut (M 3735-09) är de risker som orsakas av delar eller is som slungas ut från vindkraftverken "försvinnande små". Miljödomstolen motiverar det bland annat med att maskintillverkarna bör uppfylla säkerhets- och hälsokrav som fastställs i artikel 5 i EU:s maskindirektiv, som även berör Finland. Eventuella risker bör även meddelas till användaren, ifall sådana finns.

Utifrån konkreta forskningsuppgifter är sannolikheten för att is som faller från ett vindkraftverk ska träffa en människa en på 1,3 miljoner per år beträffande en person som vistas en timme vintertid varje år på 10 meters avstånd från ett vindkraftverk som är i drift (Göransson 2012).

De risker som kraftverk i drift kan medföra kan hanteras genom regelbundna granskningar och serviceåtgärder av konstruktioner såsom rotorblad och maskinhus. Vindkraftverk är dessutom väldigt automatiserat och stannar av sig själv i avvikande situationer. Utöver detta uppföljs kraftverken på avstånd genom ett uppföljningssystem (s.k. SCADA-system), vilket innebär att det är möjligt att reagera vid behov.

Frågor som har att göra med säkerhet behandlas på ett täckande sätt under punkt 10.9.2 i planbeskrivningen.

6. Antecknas till kännedom. Generalplanen tar inte ställning till anvisningar under driften. Med beaktande av generalplanens mål och syfte har vi enligt vår tolkning i tillräcklig utsträckning beaktat de normala innehållskrav som fastställts för en plan som styr vindkraftsbyggande samt de särskilda bestämmelser som fastställs i kapitel 10 a i MBL.
7. Delgeneralplanens styrningsmål förutsätter inte att naturliga källor betecknas på delgeneralplanekartan i samband med planen för släckningsvatten. Vindkraftverken och deras omgivning sköts enligt anvisningen "Brandsäkerhet vid vindkraftverk" som utarbetats av Räddningsbranschens centralorganisation SPEK (CFPA-E No 22:2012 F).

29.4.2015

8. Antecknas till kännedom.
9. Antecknas till kännedom.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

7 Västkustens miljöenhet**Utlåtandets huvudpunkt:**

1. Västkustens miljöenhet framför att vindkraftsområdets gränser, omfattning och placeringen av enskilda vindkraftverk planeras så att alla negativa konsekvenser för boende, landskap, rekreation, miljö och natur kan minimeras.
2. VM framför att kraftverken bör placeras så att de gränsvärden för buller som fastställts av miljöministeriet inte överskrids.
3. VM konstaterar att utgångspunkten är att enskilda vindkraftverk inte kräver miljötillstånd. Miljötillstånd behövs inte om anmärkningar och gränsvärden för buller och skuggeffekter efterföljs.
4. VM meddelar att Uttermossa och UPM:s vindkraftsprojekt bör tas med i modelleringen av sammanlagt buller. Modelleringen av de sammanlagda konsekvenserna bör även utarbetas tillsammans med det närliggande projektet i Dagsmark.
5. VM meddelar att det finns flera naturvärden i de södra delarna av Lappfjärds vindkraftpark, t.ex. ormvråk, berguv, storlom, nattskärta och tjäder som bör beaktas i planeringen av vindkraftverken.
6. VM meddelar att aktuella uppgifter om skogarna och resultaten av olika naturutredningar bör beaktas i utarbetandet av delgeneralplanen.
7. VM framför att formen för hela vindkraftsparken kunde ändras så att det nordvästra hörnet rundas för att undvika att flyttfåglar kolliderar med kraftverken.
8. VM meddelar att förstärkningen av vägar på grundvattenområdena bör ske försiktigt.
9. VM förutsätter att vindkraftsbolaget samarbetar vid planeringen av elöverföringsrutten och utarbetar gemensamma sträckningar.

Bemötande:

1. Ärendet antecknas.

I planarbetet beaktas de krav på innehåll som fastställts för en generalplan (MBL § 39) samt särskilda bestämmelser för vindkraftsutbyggnad (kapitel 10 a MBL). Enligt vår tolkning är generalplanens konsekvensbedömning täckande och kvalitetsmässigt tillräcklig så att den uppfyller kraven i § 9 i MBL och i § 1 i MBF för utredandet av konsekvenser då en plan utarbetas.

29.4.2015

2. Bullermodelleringen har utarbetats enligt miljöförvaltningens anvisning 2/2014. Enligt den utarbetade bullermodelleringen överskrider bullerkonsekvenserna från Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftspark för de närmaste bostadsbyggnaderna inte de riktvärden för utomhusbuller som fastställts av statsrådet (55 dB dagtid, 50 dB nattetid) eller miljöministeriets planeringsriktvärden för utomhusbuller vid vindkraftsbyggnad (45 dB dagtid, 40 dB nattetid).

På området där bullret motsvarar mellan 35 och 40 dB finns enligt lantmäteriverkets terrängdatabas 5 st. enskilda semesterbostäder. Tre semesterbostäder ligger på den norra och västra sidan av det område som ska planläggas och två semesterbostäder ligger på den östra sidan av det område som ska planläggas där bullerområdet ansluts till bullerområdet för Lakiakangas projektområde.

De riktvärden som fastställts av statsrådet (45 dB dagtid, 40 dB nattetid) överskrids inte vid enskilda byggnader. Miljöministeriets planeringsriktvärde för buller nattetid (>35 dB) överskrids med nöd och näppe vid en semesterbyggnad. Semesterbostaden i fråga ligger alldeles vid gränser för 35 decibels buller. Enligt vår tolkning medför bullret inga sådana konsekvenser som skulle utgöra ett hinder för byggandet av vindkraftsparken.

3. Antecknas till kännedom. Utarbetandet av planen styrs av markanvändnings- och bygglagen och lagen i fråga omfattar ingen behovsprövning för miljötillstånd i anslutning till en planprocess. Miljötillståndsförfarandena (samt därtill ansluten myndighetsövervakning) är förfaranden som omfattas av olika lagstiftning. På plankartan är det inte möjligt att anvisa tillståndsförpliktelser som lyder under olika lagstiftning.
4. Samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark har i planbeskrivningen bedömts tillsammans med Lakiakangas och Ömossa vindkraftsprojekt. Det har inte motiverat att jämföra samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark (t.ex. elöverring) med andra projekt i området eftersom de projekt so godkända på området endast är delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark och delgeneralplanerna för Lakiakangas I och Lakiakangas II vindkraftspark. Lakiakangas I godkändes av Storå kommunfullmäktige 16.12.2013 och av Bötom kommunfullmäktige 10.6.2014. Delgeneralplanen för Lakiakangas II vindkraftspark godkändes av Storå kommunfullmäktige 2.3.2015. Delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark fastställdes delvis 2013 och delgeneralplanen för Lakiakangas I vindkraftspark (Storå) behandlas som bäst i högsta förvaltningsdomstolen.

Delgeneralplanen för Uttermossa vindkraftspark och delgeneralplanen för Mikonkeidas vindkraftspark har varit i utkastsskedet vid utarbetandet av Lappfjärds vindkraftspark. Projekten har i det skedet varit mycket osäkra (bl.a. i fråga om kraftverkens placering och antal), och därför har det inte varit ändamålsenligt att jämföra projektet i Lappfjärd med dessa projekt. Näromgivningens projekt är fortfarande mycket osäkra på grund av projektens olika skeden. Då projekten är i MKB- eller utkastsskedet kan samkonsekvenserna inte bedömas noggrant eftersom det slutliga innehållet för kommande delgeneralplaner inte är kända i det här skedet.

Delgeneralplanen för Uttermossa vindkraftspark är framlagd som förslag 1.4 – 1.5.2015. Delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark är redan på väg till godkännande. Av denna orsak anser vi att det inte finns något behov av en noggrannare analys av samkonsekvenserna. Själva UPM:s projekt och

29.4.2015

Lappfjärd medför inga samkonsekvenser när det gäller buller. Mellan dessa projekt ligger Ömossa och Uttermossa.

Enligt vår tolkning bedöms konsekvenserna av delgeneralplanen på det sätt som förutsätts av § 9 i MBL och enligt vår tolkning uppfyller delgeneralplanen de krav på innehåll som fastställs i § 39 och § 77b i MBL.

5. Värdefulla fågelarter har beaktats i planeringen av vindkraftsparken och de konsekvenser som riktas till dem har bedömts både i MKB och i delgeneralplanen.
6. Vid utarbetandet av delgeneralplanen beaktas befintliga naturuppgifter för området. För MKB-förfarandet och delgeneralplanen har det utarbetats omfattande naturutredningar.
7. Antecknas till kännedom.
8. Konsekvenser för yt- och grundvatten har undersökts på ett täckande sätt i MKB-beskrivningens stycke 15. Kraftverk 7 och 4 som ligger närmast grundvattenområdet ligger utanför grundvattenområdets gränser, och den ena (7) av dem alldeles i närheten av gränsen. Byggandet av kraftverken i fråga kommer inte att påverka grundvattenförhållandena på området eller möjligheterna att använda området som vattentäkt. De byggnads- och servicevägar som planerats till Storåsens grundvattenområde följer långt det befintliga vägnätet. Vägnätet kommer att breddas från fyra till sex meter.

Byggandet av vägen kan tillfälligt påverka grundvattnets kvalitet. Den försvagaade vattenkvaliteten framkommer då som något grumligt grundvatten och eventuellt med ökad humushalt. Åtgärder som behövs för byggandet av vägar är tämligen små och byggnadsarbetena pågår som högst i två veckor. Utifrån det som beskrivs ovan kan det konstateras att de skador som orsakas av byggandet är kortvariga. Grundvattnets kvalitet återställs och kommer inte att ut sättas för bestående skador.

9. Antecknas till kännedom.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

8 Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab / Raimo Nummela

Utlåtandets huvudpunkt:

1. De sammanlagda konsekvenser som Lappfjärds vindkraftspark medför tillsammans med andra närliggande vindkraftsprojekt har bedömts bristfälligt. Vindkraftsprojekten i Uttermossa och Mikonkeidas har lämnats helt utanför bedömningen. Modelleringen av sammanlagda konsekvenser har gjorts endast tillsammans med Ömossa vindkraftsprojekt. Utkastet till delgeneralplan för Lappfjärd har framkommit senare än vindkraftsprojektet i Uttermossa.

Bemötande:

29.4.2015

1. Samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark har i planbeskrivningen bedömts tillsammans med Lakiakangas och Ömossa vindkraftsprojekt. Det har inte motiverat att jämföra samkonsekvenserna av Lappfjärds vindkraftspark (t.ex. elövering) med andra projekt i området eftersom de projekt so godkänts på området endast är delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark och delgeneralplanerna för Lakiakangas I och Lakiakangas II vindkraftsparker. Lakiakangas I godkändes av Storå kommunfullmäktige 16.12.2013 och av Bötom kommunfullmäktige 10.6.2014. Delgeneralplanen för Lakiakangas II vindkraftspark godkändes av Storå kommunfullmäktige 2.3.2015. Delgeneralplanen för Ömossa vindkraftspark fastställdes delvis 2013 och delgeneralplanen för Lakiakangas I vindkraftspark (Storå) behandlas som bäst i högsta förvaltningsdomstolen.

Delgeneralplanen för Uttermossa vindkraftspark och delgeneralplanen för Mikonkeidas vindkraftspark har varit i utkastsskedet vid utarbetandet av Lappfjärds vindkraftspark. Projekten har i det skedet varit mycket osäkra (bl.a. i fråga om kraftverkens placering och antal), och därför har det inte varit ändamålsenligt att jämföra projektet i Lappfjärd med dessa projekt. Näromgivningens projekt är fortfarande mycket osäkra på grund av projektens olika skeden. Då projekten är i MKB- eller utkastsskedet kan samkonsekvenserna inte bedömas noggrant eftersom det slutliga innehållet för kommande delgeneralplaner inte är kända i det här skedet.

Enligt vår tolkning har de konsekvenser som medförs av delgeneralplanen bedömts på det sätt som förutsätts av § 9 i MBL. Enligt vår tolkning uppfyller delgeneralplanen redan nu de krav på innehåll för en delgeneralplan som fastställs i § 39 och § 77b i MBL. Vi kommer emellertid att komplettera bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna för Uttermossa genom gemensamma modelleringar av buller och skuggeffekter. Planförslaget för Uttermossa har utarbetats i februari 2015, planförslaget för Lappfjärd har utarbetats 1.10.2014. Kompletteringen i fråga (gemensam modellering) till planbeskrivningens bilagor är en teknisk revidering och planhandlingarna behöver därför inte framläggas på nytt.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

9 EPV Tuulivoima Oy / Frans Liski**Utlåtandets huvudpunkt:**

1. EPV meddelar att kraftverksområdenas placering (tv) i förhållande till EPV Tuulivoima Oy:s 110 kV:s kraftledning beaktas i förslaget till delgeneralplanen (i synnerhet kraftverken 1, 3 och 7). Kraftledningens skyddsavstånd till gränserna för vindkraftverkens områden bör vara minst 50 meter.

Bemötande:

1. Vindkraftverkens områden (tv-områden) ligger på tillräckligt avstånd från EPV Tuulivoima Oy:s 110 kV:s kraftledning. Tv-området för kraftverk 1 ligger på cirka 90 meters avstånd från kraftledningen, tv-området för kraftverk nr 3 på

29.4.2015

cirka 148 meters avstånd från kraftledningen och tv-området för kraftverk nr 7 på cirka 86 meters avstånd från kraftledningen.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

10 Sydbottens Natur och Miljö r.f. / Carl-Anders Lundberg**Utlåtandets huvudpunkt:**

1. Meddelar att de omfattande pågående satsningarna på vindkraft påverkar naturen, landskapet och rekreativsmöjligheterna i Sydbottens område då de genomförs.
2. Meddelar att följande konsekvenser för värdefulla naturtyper och viktiga livsmiljöer enligt § 10 i skogslagen inte har utretts tillräckligt: Byggandet av en bredare väg, Björkmossavägen, på luo-området på Storåslidens bäckområde där det finns en lund med strutbräken (MaT). Vägen korsar dessutom ett grundvattenområde samt ett föröknings- och viloområde för flygekorre.
3. Meddelar att området enligt naturutredningen är ett biologiskt sett mångfaldigt område som inte får påverkas negativt av byggande. Alternativt kan kraftverken 1, 2, 3, 4 och 7 strykas.
4. Meddelar att kraftverksplatser i den nordöstra delen av planområdet har flyttats och nya kraftverksplatser (nr 1 och 3) har tillkommit i planens förslagsskede. På dessa nya och ändrade platser har det inte gjorts några kartläggningar av växter, fåglar och djur, och konsekvenser för landskapet samt eventuella buller- och skuggeffekter har inte utretts.
5. Meddelar att konsekvenser som medförs av byggandet av kraftverken, breddningen av vägar och byggande av nya vägar samt dragning av kablar bör utredas mera i den södra delen av området i närheten av Snörsjön.
6. Meddelar att konsekvenserna av kraftverk 36, 39, 41 och 42 inte har utretts tillräckligt.
7. Meddelar att det meddelades i utlåtandet om MKB-beskrivningen att 5 vindkraftverk ska strykas i områdets södra del. Av dessa har endast en strukits i planens förslagsskede. Det föreslås att även kraftverken 36, 39, 41 och 42 har strykas i stället för fortsatta utredningar.
8. Meddelar att konsekvenserna av kraftverk 10 inte har utretts tillräckligt i högrtislunden av harsyreälgrästyp eller på lundmyren på Holmmossens området. Föreslår alternativt att även kraftverk 10 kan strykas.
9. Meddelar att flygekorens livsmiljöer inte har kartlagts tillräckligt och detta måste kompletteras i planen. Kartläggningen har gjorts för sent (maj-juni).
10. Längs elöverföringslinjen i Kristinestad har det i samband med uppgörande av delgeneralplan för Tjock noterats flera livsmiljöer för flygekorre t.ex. finns det norr om den ledningsgatan som ska beddas i Lerviken och norr om begravningsplatsen i Tjock m.fl. ställen (ledningsavschnitt 26 och 27). Dessa ska beaktas vid den fortsatta planeringen.

29.4.2015

11. Det måste utredas om anvisningen "Guidelines for consideration of bats in wind farm projects " uppgjord av UNEP/EUROBATS har följts i utredningen om fladdermöss. I den fortsatta planeringen av projektet ska konsekvenserna för fladdermössen utredas vidare med beaktande av att olika fladdermössarter har olika radie för sina näringssök samt har olika rutten och jagar på olika höjder under olika årstider.
12. I den fortsatta planeringen bör punkttaxeringen för häckande fåglar göras på nytt även på den slutliga platsen ifall den har ändrats sedan tidpunkten för den senaste punkttaxeringen. Punkttaxeringen bör även göras på nya platser.
13. Linjetaxeringen av häckande fåglar har enligt naturutredningen gjorts endast i den södra delen av projektområdet. Linjetaxeringen måste omfatta hela området på ett bättre sätt.
14. Inventeringen av häckande fågelbestånd i anknäytning till elöverföringslinjer inte gjorts i tillräcklig omfattning och den måste kompletteras i planläggningen.
15. De konsekvenser som det södra delområdet medför för fåglar som rastar på Storsjöns åkrar har inte utretts tillräckligt. Utredningarna bör till dessa delar kompletteras i planläggningen.
16. Flyttrutterna för och antalet flyttande medelstora och stora dagsrovfåglar bör utredas noggrannare.
17. Konsekvenser för berguv och ormvråk bör utredas noggrannare.
18. Konsekvenserna för nattskärar bör utredas noggrannare i planläggningen.
19. Konsekvenserna för häckande tranor och storlommar, tjädrarnas livsmiljöer och spelplatser samt om gäss som vilar vid Snörsjön eventuellt övernattar på havet bör utredas noggrannare.
20. Elöverföringslinjen 110 kV som sträcker sig över Storsjö -området och andra liknande öppna ställen där det rör sig mycket fågel ska antingen grävas ner som kabel (kabel under Lillån och andra bäckar behövs då tillstånd enligt vattenlagen) eller utmärkas med fågelvarnare eller kontraststarka skivor som reflekterar UV-ljus eller liknande så att fåglarna sätter märke till den eller åtminstone utredas hur man kan reducera kollisionrisken för fåglar. För att motverka elstötar för fåglar som sitter på stolparna kan sittpinnar monteras, vilket är i enlighet med MKB-beskrivningen.
21. En ny elöverföringslinje eller utvidgning av befintlig ledningsgata, planeras att dras över FINIBA -område Sydösterbottens skogar (FINIBA 720069). Konsekvenserna av kraftlinjen för tjäder, tretåig hackspett och lavskrika måste utredas ytterligare.
22. Till planebeskrivningen har inte MKB -beskrivningen inklusive dess bilagor bifogats och således inte heller varit till påseende under kungörelsen av planeförslaget.
23. Den lokala naturföreningen Sydbottens Natur och Miljö r.f. anmäler sig som intressent i ärendet (felaktigt Natur och Miljö r.f., vilken är riksorganisationen, på s 7 i planebeskrivningen).

29.4.2015

24. Ingen PM över myndighetsmötet 5.4.2013 finns som bilaga enligt s. 8 i planebeskrivningen.
25. Det behövs en naturbedömning pga bedömning av konsekvenserna på Natura 2000-området Lappfjärds våtmarker (Natura-bedömning enligt § 65 i naturvårdslagen).

Bemötande:

1. Antecknas till kännedom.
2. Konsekvenserna för de naturtyper som ingår i § 10 i skogslagen har utretts och bedömts i samband med MKB-förfarandet. Befintliga skogsbilvägar måste breddas endast några meter och konsekvenserna för naturtyperna blir inte betydande. Naturtypernas särskilda drag har redan nu ändrats till följd av skogsbruk och de är inte i naturligt tillstånd. Byggandet av kraftverken och servicevägarna ökar inte denna förändring avsevärt. Konsekvensen för flygekorrens livsmiljö är marginell eftersom vägen breddas endast i liten utsträckning på området. Vägen stänger inte av flygekorrens rutter på området.
3. På området finns naturvärden, men som helhet har området en regionalt sett sedvanlig naturmiljö. Värdefulla naturobjekt och arter har beaktats i planeringen av vindkraftsparken. Det finns inga särskilda motiveringar till att stryka kraftverken.
4. De naturutredningar som utarbetats i samband med vindkraftsparkens MKB-förfarande har gjorts för hela projektområdet och i utredningarna har det använts allmänt vedertagna och godkända metoder för MKB-förfarande för vindkraftsparker. I samband med utredningarna har värdefulla naturobjekt kartlagts på hela projektområdet och de har beaktats i planen. Sedvanliga och ensidiga ekonomiskogsområden har kartlagts mera allmänt eftersom de vanligtvis inte omfattar särskilda områden eller arter som ökar naturens mångfald.

Nya kraftverk har inte föreslagits i planförslaget. Kraftverksplatserna 1 och 3 är helt samma i planutkastet och planförslaget. Endast formen och storleken av tv-områdena har ändrats. Objekten i fråga har beaktats i buller- och skuggningsmodelleringen och i bedömningen av landskapskonsekvenser.
5. I utredningarna har det använts allmänt vedertagna och godkända metoder för MKB-förfarande för vindkraftsparker. Kraftverkens byggplatser och servicevägar ligger tillräckligt långt från Snörsjöns område för att det inte ska uppstå några betydande konsekvenser för myrnaturtyper eller arter. Snörsjöns omgivning är ett utdikad och bearbetat ekonomiskogsområde och projektet ökar inte märkbart de förändringar som skogsbruket redan orsakat på området.
6. I utredningarna används metoder som är allmänt vedertagna och godkända i utredningarna av vindkraftsparkernas nuvarande tillstånd. Det finns inte särskilda motiveringar till att kraftverken borde strykas.
7. Det finns inga motiveringar till varför vindkraftverken 36, 39, 41 och 42 skulle strykas eftersom kraftverken inte bedöms medföra några betydande konsekvenser för naturtyperna eller arterna på området.

29.4.2015

8. Kraftverk 10 ligger på den norra sidan av en befintlig skogsbilväg och det värdefulla naturobjektet Holmmossen ligger å sin sida på den södra sidan av vägen. Mellan områdena lämnas även sedvanlig granmoskog som fungerar som en skogbevuxen skyddszon mellan kraftverkets byggnadsområde och naturobjektet. Naturtypens och näromgivningens karaktäristiska drag har redan nu förändrats till följd av skogsbruk och byggandet av ett vindkraftverk bedöms inte öka dessa förändringar märkbart.
9. I flygekorrskartläggningarna har man använt allmänt vedertagna och godkända metoder för MKB-förfarande i anslutning till vindkraftsparker. I NTM-centralens utlåtande har det inte funnits något att anmärka och i utlåtandet konstateras att konsekvenserna har bedömts på ett bra sätt, även om tidpunkten för kartläggningen inte har varit den bästa möjliga (EPOELY/17/07.04/2012). I planeringen av vindkraftsparken beaktas även eventuella livsmiljöer där arten inte har påträffats i kartläggningarna. Vindkraftsparkens indirekta konsekvenser för flygekorren är lindriga och därför riktas inga avsevärda konsekvenser till livsmiljöer som ligger längre bort eller för flygekorrens förbindelser på området.
10. Inga nya kraftverk har föreslagits i planförslaget. Kraftverksplatserna 1 och 3 är de samma både i planutkastet och planförslaget. Endast tv-områdets form och storlek har ändrats. I planbeskrivningens kapitel 8.3 beskrivs ändringar som gjorts i delgeneralplaneförslaget. Endast läget för ett kraftverk har ändrats lite (kraftverk 7) så att det inte ligger vid gränsen till ett grundvattenområde.

Resultaten av bullermodelleringen och skuggningsmodelleringen har rapporterats och delgeneralplanens styrningsmål och noggrannhet har bedömts under punkt 10.10 och 10.11 i planbeskrivningen.

11. De största konsekvenserna för fladdermöss orsakas av att livsmiljöer försvinner eller försvagas. Vindkraftverk eller servicevägar placeras inte på värdefulla fladdermusområden och det bildas inga direkta konsekvenser. De rikligaste arterna på de värdefulla fladdermusområdena på projektområdet är mustasch-/Brandts fladdermus som på grund av sin ekologi och sitt beteende inte är benägna att kollidera med vindkraftverk. Fladdermössens kollisioner med vindkraftverken har bedömts vara små och det finns inget motiverat behov av att flytta kraftverken.
12. Det häckande fågelbeståndet på projektområdet har kartlagts i samband med MKB-förfarandet på hela projektområdet. Genom kraftverksspecifik punkttaxering har man försökt bilda en allmän uppfattning om fågelarterna på projektområdet och om olika arters relativa förekomst. Utöver punkttaxeringar har fågelbeståndet kartlagts genom linjetaxering samt kartläggningstaxering som har koncentrerats till områden med sannolika fågelvärden såsom gamla skogar, myrområden och berg. De nämnda kraftverksplatserna har på så sätt redan beaktats i de utredningar som gjorts och några särskilda fågelvärden har inte konstaterats. Tilläggsutredningar anses inte vara nödvändiga.
13. Det häckande fågelbeståndet på projektområdet har kartlagts i samband med MKB-förfarandet på hela projektområdet. Linjetaxeringarna har endast bildat en del av de omfattande utredningarna och utifrån dem har man försökt skapa en allmän uppfattning av tätheten för de häckande fågelarterna på området. Linjetaxeringarna har planerats i terrängen så att deras livsmiljötyper som ligger längs platserna avspeglar de livsmiljötyper som förekommer på hela projektom-

29.4.2015

rådet. I de norra delarna av projektområdet förekommer inga sådana livsmiljötyper för vilka de preciserade taxeringarna skulle ge betydande tilläggsinformation om tätheten av det häckande fågelbeståndet på området. Utöver linjetaxeringen har områdets fågelbestånd kartlagts med hjälp av punkt- och kartläggningstaxering. En linjetaxering i den norra delen av planeringsområdet anses inte vara nödvändig.

14. Med detaljplanen löses inte hur ellinjen ska byggas utanför planområdet. Elöverföringslinjen påverkar fåglarnas livsmiljöer ednast på ett begränsat område. Livsmiljöer som förekommer längs rutten bedöms i samband med naturutredningen. På området förekommer inga sådana livsmiljöer vars ytförluster skulle vara avsevärd betydelse för fågelbeståndet.
15. På Storsjöns åkerområde rastar bl.a. gäss, men området har ingen nationell betydelse som rastområde för fåglar. Områden som är av större betydelse för stora fåglar är Härkmeri-Lålby-Perus som ligger längre bort från vindkraftsparken. För flyttfåglar lämnas en cirka 2,5 kilometer bred zon som är fri från kraftverk mellan Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsparker. Via denna zon kan fåglarna undvika vindkraftverken och röra sig till Storsjöns rastområde. Lappfjärds vindkraftspark utgör inget betydande hinder eller någon stor kollisionsrisk för gäss som vilar på åkrarna och tilläggsutredningar anses därför inte vara nödvändiga.
16. I utredningarna av flyttfåglarna har det använts metoder som är allmänt vedertagna och godkända vid MKB-förfarande och genom dem har man fått en bra bild av fåglarnas flyttrutter och flyttmängder på vindkraftsparkens influensområde. Den flyttutredning som gjorts i samband med vindkraftsparkens MKB-förfarande kan anses vara tillräcklig för projektets konsekvensbedömning och tilläggsutredningar anses inte vara nödvändiga.
17. Konsekvenser som riktas till berguv och ormvråk har bedömts i samband med vindkraftsparkens MKB-förfarande och tilläggsutredningar anses inte vara nödvändiga.
18. Konsekvenser som riktas till nattskärran har bedömts i samband med vindkraftsparkens MKB-förfarande och tilläggsutredningar anses inte vara nödvändiga. Värdefulla livsmiljöer har beaktats i planeringen av vindkraftsparken.
19. Vid fågelutredningarna vid Snörsjön observerades inga vilande gäss och inga betydande födoflygrutter har observerats geno vindkraftsparkens område. Konsekvenserna för tranans, storlommens och tjäderns livsmiljöer förblir små på populationsnivå och tilläggsutredningar anses inte vara nödvändiga eftersom konsekvenserna är små. Reviren har kartlagts tillräckligt noggrant i de utredningar av fågelbeståndet som gjorts i samband med MKB-förfarandet
20. Med delgeneralplanen löses inte hur ellinjen ska byggas utanför planområdet. På öppna åkerområden kan 110 kV kraftlinjen markeras med fågelvarnare. För att undvika den elstötsfara som riktas till fåglar som sitter på stolparna är det möjligt att fästa pinnar på stolparna.
21. Med delgeneralplanen löses inte hur ellinjen ska byggas utanför planområdet. Den kraftlinje som ligger på det befintliga kraftledningsfältet påverkar fåglarnas livsmiljöer endast på ett väldigt begränsat område. Livsmiljöer som förekommer

29.4.2015

längs rutten har bedömts i samband med naturutredningen och de består huvudsakligen av sedvanlig ekonomiskog. Konsekvenserna för det mycket vidsträckta FINIBA-området Sydbottens skogar förblir mycket lindriga. Konsekvensbedömningen kan anses vara tillräcklig.

22. I kungörelsen hänvisas till länken: <http://www.skjkl.fi/Lappfjard/>, där planens förslagsmaterial funnits till påseende. I sidans nedre kant under planbeskrivningens bilagor fanns följande länk till MKB-materialet. Skärmdump från webbplatsen:

YVA-menettely ja kaavoitusprosessi on toteutettu samanaikaisesti Lappfjärdin ja La-kiakaankaan tuulivoimapuistoja koskien. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon (Dnro EPOELY/17/07.04/2012) 14.6.2013 YVA-selostuksesta.

Lappfjärdin ja Lakiakankaan tuulivoimapuistoja koskevan YVA-menettelyn aineisto:
<http://www.ymparisto.fi/lapvaarttilakiakangastuulivoimaYVA>

23. Antecknas till kännedom. Planbeskrivningen preciseras på det sätt som föreslås.
24. Det har inte ansetts vara nödvändigt att bifoga pro memorian från myndighetsmötet i inledningsskedet till de separata dokumenten till delgeneralplanen i förslagsskedet. Planbeskrivningen revideras i fråga om ovan nämnda punkt.
25. Konsekvenserna för Natura-området Lappfjärd's våtmarker (FI0800112) har bedömts i den Natura-behovsprövning som utarbetats i samband med MKB-förfarandet för Lappfjärd's och Lakiakangas vindkraftsparkar. NTM-centralen i Södra Österbotten har, efter att ha hört om saken från Forststyrelsen, fattat ett beslut om behovet av en Natura-bedömning enligt naturvårdslagen. Enligt detta beslut anses en Natura-bedömning enligt § 65 i naturvårdslagen inte vara nödvändig (Dnr EPOELY/17/07.04/2012).

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

11 Lars-Erik Lundmark

Anmärkningens huvudpunkt:

1. Inmatningen i stamnätet ska ske i de södra delarna av Kristinestad
2. För vindkraftsparkerna i de södra delarna av Kristinestad skall vindkraftsoperatörerna på dess aområden åläggas att uppföra en ny inmatningsstation i samråd med Fingrid.
3. Vindkraftsparkerna ska planeras så att kraftverken kan gå med full effekt oavbrutet.
4. Antalet kraftverk bör begränsas så att de kvarvarande kan gå för fullt utan att föranleda olägenheter för bebyggelsen.
5. Gränsvärden för ljud från vindkraftverk får inte överskridas.

29.4.2015

6. Vindkraftsparkerna bör planeras så att ljud från vindkraftverk under inga omständigheter får höras inne i bostad/fritidsbyggnad.
7. I planbestämmelsen ska ingå begränsning för ljud från vindkraftverk. Bestämmelsen ska gälla nuvarande och kommande begränsningar.
8. Planförslaget ska hållas inom gränserna för det utarbetade förslaget till etappplan.

Bemötande:

1. Genom delgeneralplanen fastställs inte den punkt där vindkraftsparken ansluts till stamnätet. Elöverföringen i vindkraftsparken behandlas under punkt 6.5 i planbeskrivningen. Lappfjärds vindkraftspark ansluts till det riksomfattande nätet vid elstationen Kristinestad som ligger på den norra sidan av Kristinestad. Ledningsrutterna Kristinestad-Furubacka, Furubacka – Mansikkämäki ja Furubacka – Tupaneva överensstämmer med vad som anges i ansökan om inlösningstillstånd och de har undersökts och utretts i MKB.

Anslutandet av vindkraftsparkerna till stamnätet vid den nya elstation som byggs på den södra sidan på Arkkukallio-området beror på Fingrid Oyj:s beslut. För CPC Finland Oy är detta inte något beaktansvärt alternativ inom den närmaste framtiden. Planeringen av elstationen i fråga har inte ens påbörjats och därför är byggandet av den mycket oklart. Det är inte ens säkert om elstationen i söder kommer att byggas överhuvudtaget.

Fingrid Oyj har meddelat att bolaget inte tänker inleda planeringen av elstationen innan någon part förbinder sig att finansiera de kostnader på över sju miljoner euro som förutsätts av planeringen och byggandet. Finansieringsbeslutet bör göras bindande på förhand och det kan inte annulleras i efterhand. Eftersom tillståndsfrågorna fortfarande är olösta är det omöjligt för vindkraftsbolaget att få finansiering för en så stor investering innan i praktiken alla tillstånd som verksamheten förutsätter är i skick.

För tillfället utgörs det enda realistiska alternativet av att bygga en nödvändig överföringsförbindelse från vindkraftsområdet till Kristinestads elstation vars byggnadsarbeten påbörjades 2012. CPC Finland Oy har undertecknat ett intensionsavtal med Fingrid Oyj om att ansluta vindkraftsparkerna till Kristinestads elstation. Fingrid Oyj har dessutom avgett ett eget utlåtande om anslutandet av CPC Finland Oy:s vindkraftsparker till Kristinestads elstation.

2. Fingrid Oyj har meddelat att bolaget inte tänker inleda planeringen av elstationen innan någon part förbinder sig att finansiera de kostnader på över sju miljoner euro som förutsätts av planeringen och byggandet. Finansieringsbeslutet bör göras bindande på förhand och det kan inte annulleras i efterhand. Eftersom tillståndsfrågorna fortfarande är olösta är det omöjligt för vindkraftsbolaget att få finansiering för en så stor investering innan i praktiken alla tillstånd som verksamheten förutsätter är i skick.
3. I samband med planeringen av vindkraftsparken har det undersökts olika alternativ till hur vindkraftverken ska placeras. Vindkraftverkens placering på planeringsområdet grundar sig på naturförhållanden, terrängformer, markägförhållanden och vindmätningssuppgifter från området. En effektiv energiproduktion vid vindkraftverken förutsätter att avstånden mellan kraftverken är tillräckliga. I

29.4.2015

delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark finns inga kraftverk vars effekt skulle ha begränsats.

Bullermodelleringen har utarbetats enligt miljöförvaltningens anvisning 2/2014. De ljudtrycksnivåer som vindkraftverken orsakar har modellerats med WindPRO 2.8-programmet enligt ISO 9613-2-standarden. Under punkt 10.10.2 i planbeskrivningen redogörs för bullermodelleringens resultat. Vid utarbetandet av bullermodelleringen har kraftverkens effekt inte begränsats i Lappfjärds vindkraftspark.

4. Se bemötande 10.3

5. Bullermodelleringen har utarbetats enligt miljöförvaltningens anvisning 2/2014. Enligt den utarbetade bullermodelleringen överskrider bullerkonsekvenserna från Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftsparker för de närmaste bostadsbyggnaderna inte de riktvärden för utomhusbuller som fastställts av statsrådet (55 dB dagtid, 50 dB nattetid) eller miljöministeriets planeringsriktvärden för utomhusbuller vid vindkraftsbyggnad (45 dB dagtid, 40 dB nattetid).

På området där bullret motsvarar mellan 35 och 40 dB finns enligt lantmäteriverkets terrängdatabas 5 st. enskilda semesterbostäder. Tre semesterbostäder ligger på den norra och västra sidan av det område som ska planläggas och två semesterbostäder ligger på den östra sidan av det område som ska planläggas där bullerområdet ansluts till bullerområdet för Lakiakangas projektområde.

De riktvärden som fastställts av statsrådet (45 dB dagtid, 40 dB nattetid) överskrids inte vid enskilda byggnader. Miljöministeriets planeringsriktvärde för buller nattetid (>35 dB) överskrids med nöd och näppe vid en semesterbyggnad. Semesterbostaden i fråga ligger alldeles vid gränser för 35 decibels buller. Enligt vår tolkning medför bullret inga sådana konsekvenser som skulle utgöra ett hinder för byggandet av vindkraftsparken.

6. Generalplanens bullerkonsekvenser har modellerats och bedömts enligt miljöförvaltningens anvisning 2/2014. Modelleringens resultat har jämförts med statsrådets riktvärden (SRb 993/1992), miljöförvaltningens planeringsriktvärden för utomhusbuller vid vindkraftsutbyggnad (MM 4/2012) och social- och hälsovårdsministeriets anvisning om boendehälsa (2003:1). Enligt beräkningarna överskrider det lågfrekventa bullret inte riktvärdena vid något av objekten. Se även bemötande 10.5.
7. Frågorna styr redan i sig själva utarbetandet av generalplanen för vindkraft och konsekvensbedömningen. Därför anses det i allmänhet inte vara ändamålsenligt att anteckna förhandsvalda värden i planbestämmelserna som en överlappande styrning eftersom de inte ger något tilläggsvärde för själva planeringen, planens innehåll eller styrningseffekt. Det är inte möjligt att ta ställning till kommande bullerriktvärden i delgeneralplanen.
8. Landskapsfullmäktige godkände vid sitt möte 12.5.2014 etapplandskapsplan 2 och den har skickats till miljöministeriet för fastställelse. I etapplandskapsplanen anvisas 30 områden för vindkraftverk som lämpar sig för vindkraftsparker av regional betydelse. Delgeneralplaneområdet för Lappfjärds vindkraftspark ligger på i den norra delen av Ömossa-Norrvikens område som anvisats i etapplandskapsplanen. Området för delgeneralplanen stämmer överens med landskapsplanen men i etapplandskapsplanen har grundvattenområdena avgränsats helt

29.4.2015

utanför tv-området. I förslaget till delgeneralplanen anvisas däremot inga platser för vindkraftverk på grundvattenområde.

I planförslaget har Lappfjärds projektområde anvisats som område för vindkraftverk. Landskapsplanernas områdesgränser är beteckningar som beskriver områdenas särskilda karaktär och därför kan gränserna på t.ex. tv-området inte tolkas bokstavigt. För delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark utarbetades noggrannare utredningar än för landskapsplanen och utifrån dessa preciseras den planering som anvisats genom landskapsplanen i delgeneralplanen. Delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark står inte i konflikt med landskapsplanen.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

12 Paul Enlund**Muistutuksen pääkohta:**

1. Avståndet mellan närmaste bosättning och Lappfjärds vindkraftverk bör ökas till cirka 2 kilometer i planen. Detta innebär att antalet möllor på planområdet minskas.
2. Delgeneralplanen är inkonsekvent på så sätt att vindkraftsparken sträcker sig in en bit på Korsbäcks grundvattenområde.
3. Invånarna drabbas på ett oskäligt sätt om även Dagsarks och Härkmeri vindkraftsparker byggs.
4. Vindkraftsoperatören bör innan bygnadsarbetet inleds ge garantier för att uttjänta anläggningar städas bort, inklusive betongfundament.

Bemötande:

1. Vindkraftverkens skyddsavstånd har inte fastställts entydigt till något visst avstånd. Utifrån de utredningar som gjorts under planutkastsskedet framkom inga motiveringar till varför minimiavståndet borde vara större än de praxis som tillämpas. Det avstånd som används i allmänhet bildas ofta som resultat av modelleringen av decibelgränserna i bullermodelleringen i vindkraftsplaner och gränsen för skuggeffekterna i skuggningsmodelleringen (ca 8 h/a), ifall inga andra orsaker framkommer. Beaktansvärt i fråga om detta är att gränsen för skuggeffekterna på cirka 8 h/a inte är en officiell bestämmelse utan endast en praxis som tillämpas i Finland från fall till fall i samband med bedömningen.

Området har undersökts i samband med utarbetandet av planen och tills vidare har det inte framkommit några sådana randvillkor eller faktorer som skulle förutsätta att planerna och placeringen borde övervägas på nytt.

2. På området för delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark finns det inga klassificerade grundvattenområden utöver Storåsens och Korsbäcks grundvattenområden. Vindkraftverk som byggs utanför klassificerade grundvattenområ-

29.4.2015

den medför inga konsekvenser för grundvattnet. I närheten av de planerade kraftverken finns dessutom inga privata hushållsvattenbrunnar som kunde påverkas av projektet.

Till ytvattnen i vindkraftsparkerna riktas konsekvenser endast i projektets byggnadsskede vid byggandet av kraftverken och vägnätets kraftledningsområden och elöverföringskonstruktioner. Under byggåtgärderna avlägsnas ytjorden, vilket kan öka avrinningen och sedimentbelastningen till vattendragen något. Den olägenhet som orsakas av en eventuell ökad sedimentbelastning per kraftverk är dock mycket kortvarig och medför inga bestående skador. På projektområden finns inga värdefulla objekt som kunde utsättas för avsevärda olägenheter. I vindkraftverken används dessutom inte sådant material från vilket skadliga ämnen skulle kunna urlakas i jordmånen och vattendragen.

I planförslaget har kraftverk nr 5, 6 och 8 strukits från Storåsens och Korsbäcks grundvattenområden. Kraftverk nr 7 har strukits från grundvattenområdets gräns. Planområdet har delvis avgränsats så att det inte ligger på grundvattenområde.

I planarbetet beaktas de krav på innehåll som fastställts för en generalplan (MBL § 39) samt särskilda bestämmelser för vindkraftsutbyggnad (kapitel 10 a MBL). Enligt vår tolkning är generalplanens konsekvensbedömning täckande och kvalitetsmässigt tillräcklig så att den uppfyller kraven i § 9 i MBL och i § 1 i MBF för utredandet av konsekvenser då en plan utarbetas.

3. Antecknas till kännedom. Delgeneralplanen för Lappfjärds vindkraftspark tar inte ställning till andra projekt som eventuellt genomförs på området utöver de som nämns i samband med bedömningen av samkonsekvenser i planbeskrivningen.
4. Genom delgeneralplanen löses inte hur området ska återställas. I jordlegolagen finns bestämmelser för hur man ska gå till väga då arrendetiden går ut för ett område där det finns en byggnad (§ 76 i jordlegolagen). Återställandet av området påverkas även av innehållet i det avtal som upprättats tillsammans med arrendetagaren. CPC Finland Oy har ingått ett markarrendeavtal tillsammans med alla markägare på vilkas område vindkraftsinfrastruktur kommer att byggas. Enligt de markarrendeavtal som berör detta projekt är CPC Finland Oy förpliktad att sköta om rivningen av kraftverken.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

13 Vivan och Henry Danielsson

Anmärkningens huvudpunkt:

1. Meddelar att det saknas uppgifter om återställandet av marken efter att parken lagts ner.

CPC bör förbinda sig att stå för samtliga kostnader vid nedmontering och bortförande av vindkraftverken samt återställande av marken i ursprungligt skick.

29.4.2015

2. Föreslår att vindkraftverk nr 27 ska strykas från vindkraftsparken.

Vindkraftverk 17 och 21 har strukits och för att ha en enhetlig linje mot bebyggelsen bör även nummer 27 strykas. Detta vindkraftverk är endast 1,35 – 1,5 km från bofast bebyggelse. Nummer 27 ligger även för nära Storåsens och Korsbäcks grundvattenområde. Områdena i fråga är lågt belägna sankmarker och är inte lämpliga som byggplatser för vindkraftverk eller vägar och linjegator och bör därför strykas.

Bemötande:

1. Genom delgeneralplanen löses inte hur området ska återställas. I jordlegolagen finns bestämmelser för hur man ska gå till väga då arrendetiden går ut för ett område där det finns en byggnad (§ 76 i jordlegolagen). Återställandet av området påverkas även av innehållet i det avtal som upprättats tillsammans med arrendetagaren. CPC Finland Oy har ingått ett markarrendeavtal tillsammans med alla markägare på vilkas område vindkraftsinfrastruktur kommer att byggas. Enligt de markarrendeavtal som berör detta projekt är CPC Finland Oy förpliktad att sköta om rivningen av kraftverken.
2. Vindkraftverkens skyddsavstånd har inte fastställts entydigt till något visst avstånd. Utifrån de utredningar som gjorts under planutkastsskedet framkom inga motiveringar till varför minimiavståndet borde vara större än de praxis som tillämpas. Det avstånd som används i allmänhet bildas ofta som resultat av modelleringen av decibelgränserna i bullermodelleringen i vindkraftsplaner och gränsen för skuggeffekterna i skuggningsmodelleringen (ca 8 h/a), ifall inga andra orsaker framkommer.

Beaktansvärt i fråga om detta är att gränsen för skuggeffekterna på cirka 8 h/a inte är en officiell bestämmelse utan endast en praxis som tillämpas i Finland från fall till fall i samband med bedömningen.

Området har undersökts i samband med utarbetandet av planen och tills vidare har det inte framkommit några sådana randvillkor eller faktorer som skulle förutsätta att planerna och placeringen borde övervägas på nytt.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

14 Nina Rosenback-Holmström och Ingmar Rosenback**Anmärkningens huvudpunkt:**

1. Vindkraftverket nr 3 i planen för Norrvik-Uttermossa i Kristinestad bör flyttas 500 meter längre bort från bosättningen. Kraftverket i fråga ligger på under 1 kilometers avstånd från fast bebyggelse.

29.4.2015

Vindkraftverket leder till att fastigheten på adressen Langåsvägen 289 befinner sig i det direkta gränsområdet med ökade skuggeffekter, hög bullernivå samt störande lågfrekvent buller.

2. Önskar även ett klargörande över vem som ansvarar för nedmontering samt bortforslande av vindkraftverken samt övrigt därtillhörande material då dessa är uttjänta.

Bemötande:

1. Vid objektet överskrids enligt den utarbetade bullermodelleringen inte miljöministeriets planeringsriktvärden för utomhusbuller vid vindkraftsutbyggnad eller statsrådets riktvärden för medelljudnivåer av buller. Riktvärdena för lågfrekvent buller överskrids enligt beräkningarna inte heller. Skuggningseffekterna överskrids inte då man beaktas effekten av skyddande träd (bilaga om skuggningsmodelleringen, s. 70, 73 och 74).

Vindkraftverkens skyddsavstånd har inte fastställts entydigt till något visst avstånd. Utifrån de utredningar som gjorts under planutkastsskedet framkom inga motiveringar till varför minimiavståndet borde vara större än de praxis som tillämpas. Det avstånd som används i allmänhet bildas ofta som resultat av modelleringen av decibelgränserna i bullermodelleringen i vindkraftsplaner och gränsen för skuggeffekterna i skuggningsmodelleringen (ca 8 h/a), ifall inga andra orsaker framkommer. Beaktansvärt i fråga om detta är att gränsen för skuggeffekterna på cirka 8 h/a inte är en officiell bestämmelse utan endast en praxis som tillämpas i Finland från fall till fall i samband med bedömningen.

2. Genom delgeneralplanen löses inte hur området ska återställas. I jordlegolagen finns bestämmelser för hur man ska gå till väga då arrendetiden går ut för ett område där det finns en byggnad (§ 76 i jordlegolagen). Återställandet av området påverkas även av innehållet i det avtal som upprättats tillsammans med arrendetagaren. CPC Finland Oy har ingått ett markarrendeavtal tillsammans med alla markägare på vilkas område vindkraftsinfrastruktur kommer att byggas. Enligt de markarrendeavtal som berör detta projekt är CPC Finland Oy förpliktad att sköta om rivningen av kraftverken.

Effekt på plankartan:

Medför inga ändringar.

15 Nina Nyholm**Anmärkningens huvudpunkt:**

1. Motsätter sig den 110 kV:s kraftledning som planerats av CPC Finland, som skulle ligger på gränsen mellan fastigheterna 30:13 och 30:49.

Framför fem alternativ till linjedragningen och yrkar på att den nuvarande planen ändras till något av följande förslag:

29.4.2015

1. Jordkabel hela vägen i rå mellan 30:13 och 30:49 ända till gränsen mot 30:9 och ännu vidare till planerade stolpen P6.
2. Luftkabel hela vägen i rå mellan 30:13 och 30:49 ända till gränsen mot 30:9 och därifrån jordkavel till planerade stolpen P6.
3. Linjens dragning flyttas norrut och dras som luftkabel i sin helhet i rå mellan 30:21 och 9:92.
4. Linjen dras i rå mellan 30:13 och 30:49 ända till gränsen mot 30:9 och därifrån snett ut mot vägen till planerade stolpen P6.
5. Linjens dragning flyttas söderut och dras i sin helhet mellan 30:49 och 6:81 mot 17:134 och därifrån snett över åkern mot planerade stolpen P5.

Bemötande:

1. I delgeneralplanen har kraftledningen i fråga betecknats som ett behov av en kraftlinjeförbindelse. Beteckningen möjliggör även användning av jordkabel vid objektet. Kraftledningens noggrannare placering planeras i en separat process. Projektaktören kommer då att ta kontakt med markägaren beträffande planeringsarbetet.

Effekt på plankartan:

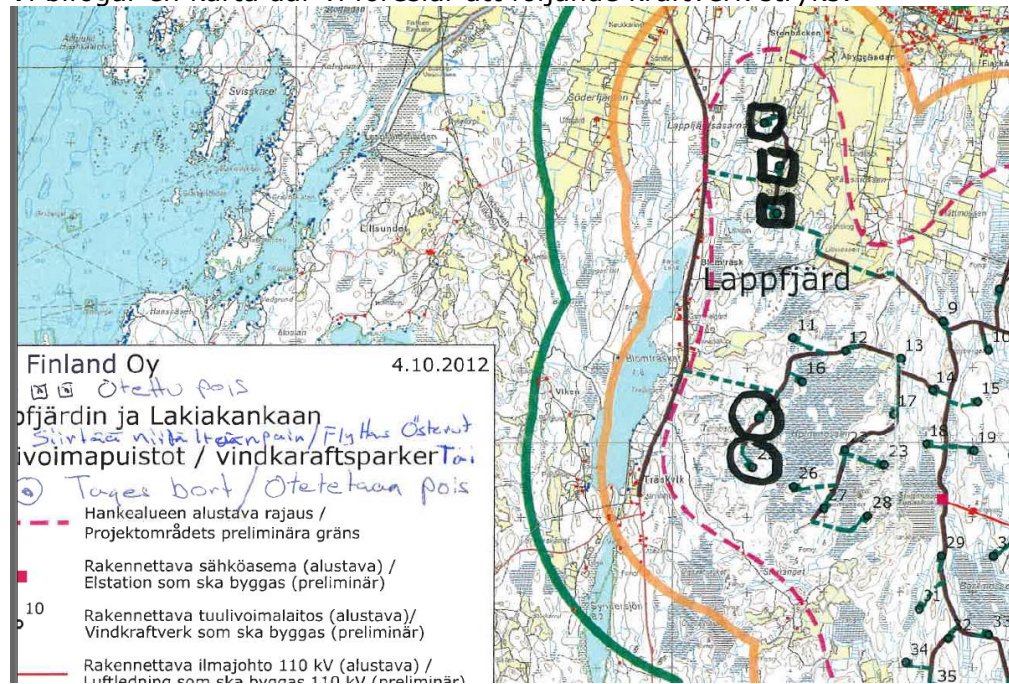
Medför inga ändringar.

16 Flera underskrifter**Anmärkningens huvudpunkt:**

1. Följande invånare (fasta invånare och semesterinvånare) i Träskvik by (omfattar bydelarna Blomträsk och Vikbäck) vill uttrycka sitt negativa inställning till byggandet av den planerade vindkraftsparken i Träskvik by på den östra sidan av riksväg 8.
2. Vår starka önskan är att den fina naturen ska bevaras i ostört tillstånd till invånarnas glädje för att det fortsättningsvis ska vara möjligt att utöva skogsbruk, utnyttja rekreatiomsområden, plockar bär och svamp, njuta av det mångsidiga djurbeståndet osv. Samtidigt som vi betonar detta vill vi påpeka att delar av Träskvik by hör till Natura 2000-nätverket.
3. Vi motsätter oss den planerade vindkraftsparken även på grund av de olägenheter som de flertaliga och höga vindkraftverken medför för oss som bor i Träskvik; bestående störande ljudnivå då vindkraftverken är igång, bestående ljuseffekter (som kan upplevas mycket störande t.ex. vid soluppgången), säkerhetsrisk då is lossnar från rotorbladen osv.
4. Ifall vindkraftverken byggs trots vår önskan kräver vi att kraftverken placeras på ett sådant avstånd att det uppnås en betydligt lägre maximal ljudnivå än det beräknade 35 dB på bebyggda områden.

29.4.2015

5. Vi bifogar en karta där vi föreslår att följande kraftverk stryks:

Bemötande:

1. Till kännedom.
2. Synpunkten antecknas. De kraftverk som placerats till området begränsar inte möjligheterna att röra sig på området och försämrar inte de möjligheter till rekreationsanvändning som kan ske enligt allemansrätten. Naturligtvis kommer de områden där vindkraftverk eller deras servicevägar byggs inte längre att kunna användas för svamp- och bärplockning. Å andra sidan förbättrar dessa områden tillgängligheten till området och till exempel markägarnas möjligheter att utöva skogsvård. På så sätt kan konsekvenserna även ses som positiva. I förhållande till projektområdets areal är det område som utsätts för förändringar beträffande användningen av markytan försvinnande litet.

Kraftiga förändringar i områdets landskap kan däremot på olika sätt påverka människornas upplevelser och den rekreationsanvändning som sker enligt allemansrätten. Negativa konsekvenser vindkraftverken medför för rekreationsanvändningen är främst upplevda ifall vindkraftverkens synlighet och rotorers rörelser och skugg effekter upplevs som störande för rekreationsanvändningen.

Konsekvenserna för naturen har undersökts på ett omfattande sätt under punkt 10.8 Konsekvenser för naturen i planbeskrivningen.

3. Det finns endast lite information om olyckor som orsakats av vindkraftverk. Detta beror på att det skett mycket få olyckor i förhållande till kraftverkens antal. Bland annat enligt Sveriges miljödomstols beslut (M 3735-09) är de risker som orsakas av delar eller is som slungas ut från vindkraftverken "försvinnande små". Miljödomstolen motiverar det bland annat med att maskintillverkarna bör uppfylla säkerhets- och hälsokrav som fastställs i artikel 5 i EU:s maskindirektiv, som även berör Finland. Eventuella risker bör även meddelas till användaren, ifall sådana finns.

29.4.2015

Utifrån konkreta forskningsuppgifter är sannolikheten för att is som faller från ett vindkraftverk ska träffa en människa en på 1,3 miljoner per år beträffande en person som vistas en timme vintertid varje år på 10 meters avstånd från ett vindkraftverk som är i drift (Göransson 2012).

De risker som kraftverk i drift kan medföra kan hanteras genom regelbundna granskningar och serviceåtgärder av konstruktioner såsom rotorblad och maskinhus. Vindkraftverk är dessutom väldigt automatiserat och stannar av sig själv i avvikande situationer. Utöver detta uppföljs kraftverken på avstånd genom ett uppföljningssystem (s.k. SCADA-system), vilket innebär att det är möjligt att reagera vid behov. Frågor om säkerheten vid vindkraftverk har undersökts med beaktande av delgeneralplanens noggrannhet och styrningsmål under punkt 10.9.2 i planbeskrivningen.

Enligt den bullermodellering som utarbetats överskrider bullernivån på Träskviksområdet inte de riktvärden för utomhusbuller som fastställts av statsrådet (55 dB dagtid, 50 dB nattetid) eller miljöministeriets planeringsriktvärden för utomhusbuller vid vindkraftsbyggande (45 dB dagtid, 40 dB nattetid). Riktvärdena för lågfrekvent buller överskrids enligt beräkningarna inte heller. Skuggningseffekterna överskrids inte då man beaktar effekten av skyddande träd (bilaga om skuggningsmodelleringen, s. 70, 73 och 74).

Skyddsavståndet för vindkraftverken har inte fastställts entydligt till något visst avstånd. Utifrån de utredningar som gjorts i planförslagsskedet framkom inga sådana anmärkningar att minimiavståndet borde vara större än de praxis som vanligtvis tillämpas. Den vanligen tillämpade avståndet fastställs i delgeneralplanen för vindkraft ofta som resultat av modelleringen av decibelgränser i bullermodelleringen samt som gränser för ljuseffekter i skuggningsmodelleringen (ca 8 h/a) ifall andra orsaker inte framkommer. Beaktansvärt i denna fråga är att den gräns som fastställts för ljuseffekter (cirka 8 h/a) inte är en officiell bestämmelse utan en praxis som tillämpas i Finland från fall till fall i samband med bedömningen.

4. Se bemötande 16.3. Området har undersökts i samband med utarbetandet av planen och tills vidare har det inte framkommit några sådana randvillkor eller faktorer som skulle förutsätta att planerna och placeringen borde övervägas på nytt.
5. Se bemötande 16.3. Området har undersökts i samband med utarbetandet av planen och tills vidare har det inte framkommit några sådana randvillkor eller faktorer som skulle förutsätta att planerna och placeringen borde övervägas på nytt.